

**Үйлчилгээний
худалдаа ба
Монгол улсын
дижитал эдийн
засгийн
статистикийн
семинар**

**Улаанбаатар
2023 оны 3 дугаар
сарын 20-23**

Дэд хуралдаан 15

**Дотогш болон гадагш чиглэсэн
FATS-ийг хэмжих нь: Үзэл
баримтлал ба олон улсын
зөвлөмжүүд**

Тьерри Кулет

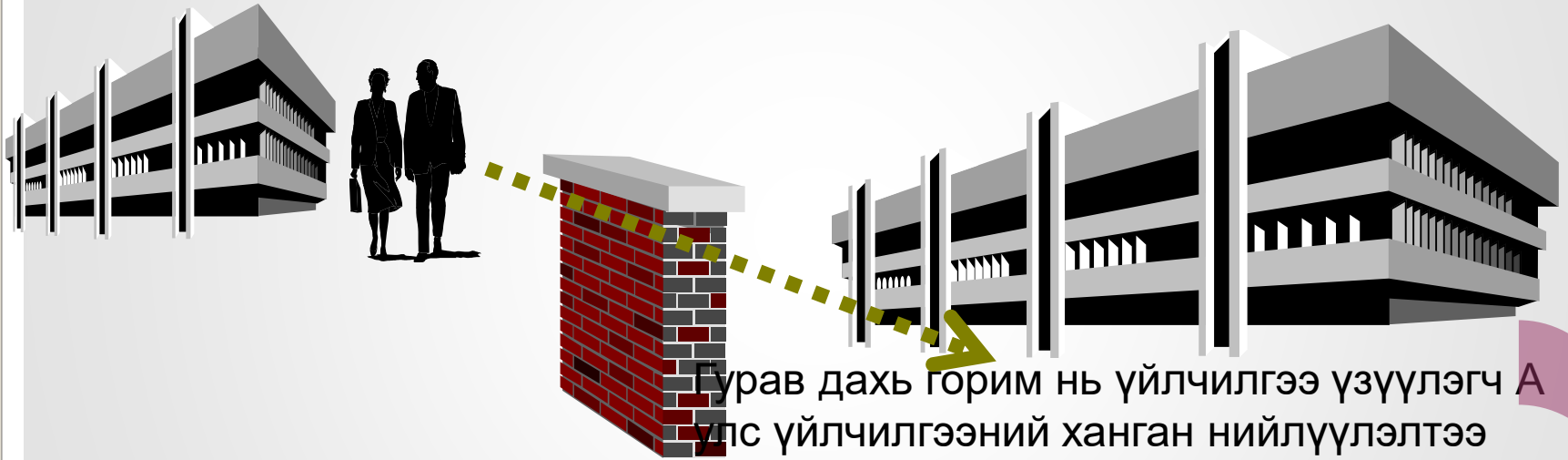
Танилцуулга

- **Foreign Affiliates Statistics (FATS)** буюу Гадны хяналттай аж ахуйн нэгжийн статистик нь **гадны хяналттай аж ахуйн нэгжийн** (санал өгөх эрхийн 50-иас дээш хувийг гадны нэг хөрөнгө оруулагч эзэмшдэг салбар нэгж) ерөнхий үйл ажиллагааг тодорхойлоход чиглэгддэг.
- **Үйлчилгээний худалдааны ханган нийлүүлэлтийн гол хэлбэр:** ханган нийлүүлэгч болон үйлчлүүлэгчийн хооронд гадаад дах салбараараа дамжуулан ойр дотно, тасралтгүй харилцаа холбоотой байх хэрэгцээ.
- Гэхдээ мөн барааны худалдааны ханган нийлүүлэлтийн хэлбэр.
- буюу гадны салбар байгууллагуудын үйл ажиллагааг хэмжих багц хувьсагчдын **тусгагдсан байдаг** .

GATS горим 3: Арилжааны шинж чанар

Улс А

Улс Б

Гурав дахь горим нь үйлчилгээ үзүүлэгч А улс үйлчилгээний ханган нийлүүлэлтээ хэрэглэгч Б улсад салбараараа дамжуулан үйлчилгээ үзүүлэх асуудлыг хамарна.

Үйлчилгээ
ханган
нийлүүлэг
ч

Үйлчилгээг
хэрэглэгч

Агуулга

1. Танилцуулга
2. FATS-ийн ашиг тус
3. Юуг цуглуулах вэ
4. FATS-ийн улс, үйл ажиллагааны ангилал
5. Шилдэг туршлагауд
6. Дүгнэлт

1. FATS-ийг ашиглах нь

Бид яагаад Гадны хяналттай аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааг хэмжих ёстой вэ?

- Олон улсын бараа, үйлчилгээний үйлдвэрлэлд улс дамнасан корпораци болон тэдгээрийн салбар нэгжүүдийн гүйцэтгэх үүрэгт дүн шинжилгээ хийх: гадны салбар аж ахуйн нэгжүүдийн үйл ажиллагаа болон тэдгээрийн үйл ажиллагаагаа явуулж буй эдийн засагт оруулж буй эдийн засгийн үр нөлөөг хянах (хөдөлмөрийн зах зээл, технологи дамжуулах, инноваци ба судалгаа ба хөгжүүлэлт, олон улсын худалдаа, эдийн засгийн өрсөлдөөн).
- ITS-ийн нэг хэсэг учраас FATS нь **GATS 3 горимыг** (салбараараа дамжуулан үйлчилгээ үзүүлэх) хэмжих боломжийг олгодог.
- FATS-ийн хувьсагчдыг нийт харьяат эсвэл үйл ажиллагаагаа явуулж буй гадны эдийн засгийн харьцуулахуйц мэдээлэлтэй авч үзэхэд дүн шинжилгээний хувьд сонирхолтой байдаг.

FATS юуг хэмждэг вэ?

- Гадны хяналттай салбар нэгжүүдийн үйл ажиллагааны үзүүлэлтүүдийн хүрээ
  - Тайлант эдийн засаг **дахь** гадны хяналттай салбар нэгжүүдийн үйл ажиллагаа (**дотогшоо чиглэсэн FATS**).
  - Тайлант эдийн **засгийн** гадны хяналттай салбар нэгжүүдийн үйл ажиллагаа (**гадагшаа чиглэсэн FATS**).
  - Үйлчилгээнд онцгой анхаарал хандуулна.
- **FATS нь бизнесийн статистик, төлбөрийн тэнцэл, IIP буюу Олон Улсын хөрөнгө оруулалтын позицгийн хөндлөн огтлолцлол дээр байрладаг.**
  - **ТТ болон IIP**: гадны хөрөнгө оруулалттай олон тооны компаниудыг тодорхойлох ГШХО-ын урсгал ба хувьцаа. Үйл ажиллагааны үзүүлэлтүүд
  - **Бизнесийн статистик** : холбогдох эдийн засгийн хувьсагчдыг тодорхойлоход зориулагдсан.

2. Юуг цуглуулах вэ?

FATS болон ГШХО-ын хүн ам

- FATS-д хамрагдсан аж ахуйн нэгжүүд нь **ГШХО аж ахуйн нэгжүүдийн нэг хэсэг** бөгөөд олонхийн санал хүчинтэй гэх шалгуур (хяналттай салбар нэгжүүд) дээр суурилсан.
- ГШХО-ын харилцаа нь нэг эдийн засгийн (шууд хөрөнгө оруулагч буюу DI) харьяат аж ахуйн нэгжийн өөр эдийн засгийн (шууд хөрөнгө оруулалттай аж ахуйн нэгж, эсвэл DIE) харьяат аж ахуйн нэгжийн урт хугацааны ашиг сонирхолтой нийцдэг.
- **ГШХО-ын харилцаа :**
  - Өөрийн хөрөнгийн 50 гаруй хувь буюу саналын эрх: **хяналт**
  - 10% - 50% хооронд: ерөнхийдөө **нөлөөлөл** гэж үздэг
  - 10%-иас бага: **нөлөөлгүй**
- **ГШХО-ыг тодорхойлоход 10%, FATS-ийн хувьд ихэнх хувийг эзэмших**

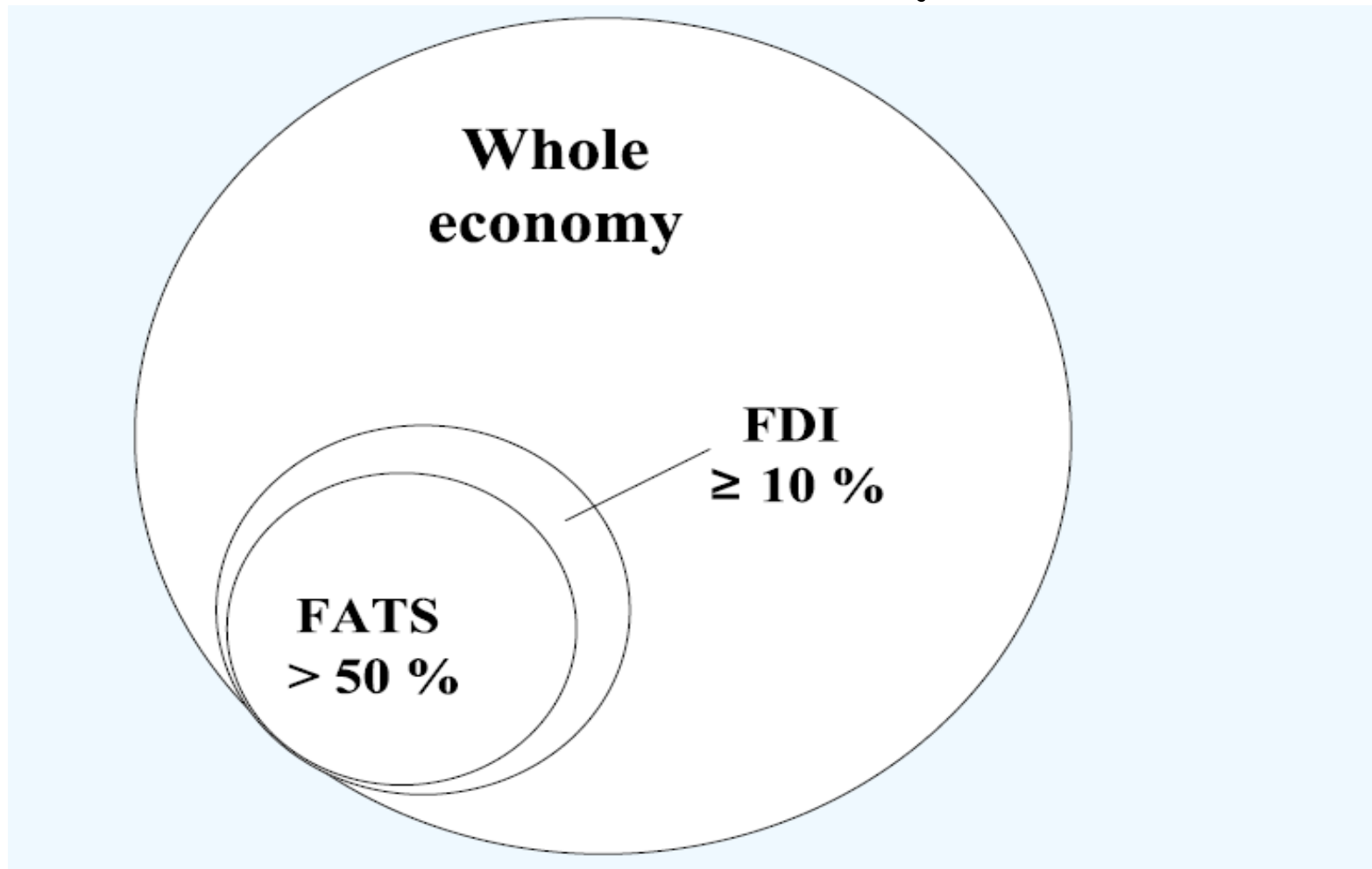
Шууд ба шууд бус хяналт

- Хяналт гэдэг нь шаардлагатай бол зохих захирлуудыг сонгох замаар аж ахуйн нэгжийн ерөнхий бодлого, стратегийг тодорхойлох чадварыг хэлнэ.
- «Аж ахуйн нэгжийг институцийн нэгж хянана гэж үзэх бөгөөд энэхүү нэг нь **шууд болон шууд бус байдлаар** хувьцаа эзэмшигчдийн саналын эрх эсвэл хувьцааны талаас илүү хувийг хянана».
- **Шууд бус хяналт** гэсэн үг институцийн нэгж нь өөр нэг аж ахуйн нэгжээр дамжуулан хяналт тавихыг хэлнэ.

FATS-д хамрагдсан аж ахуйн нэгжүүд

- **ГШХО-ын субъектын нэг хэсэг: олонхийн санал хүчинтэй (хяналттай) байх гадны салбар байгууллагууд**
  - Гадны нэг хөрөнгө оруулагч (эсвэл түнш хөрөнгө оруулагч групп) нь өөрийн энгийн хувьцааны 50-иас дээш хувь эсвэл саналын эрхийг эзэмшдэг: тэрээр салбар нэгж байгууллагынхаа үйл ажиллагаанд мөн стратегийг тодорхойлоход оролцож болно.
  - Гадны хяналтад байгаа аж ахуйн нэгжүүдийн SNA үзэл баримтлалтай нийцдэг.
  - **FATS-ийн субъектэд охин компани, салбар нэгжүүд багтсан боловч түншүүдийг оруулаагүй болно.**
- **FATS нь бараа, үйлчилгээ үйлдвэрлэдэг салбар нэгжүүдийг хамардаг**
  - Үйлчилгээ үйлдвэрлэдэг салбар нэгжүүдэд онцгой анхаарал хандуулдаг.
  - Гэхдээ бараа бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэдэг салбар нэгжүүд

ГШХО болон FATS аж ахуйн нэгжүүд

Дотоод болон гадаад FATS

- **Дотогшоо чиглэсэн FATS:** Тайлант эдийн засаг дахь гадны хяналттай салбар нэгжүүдийн үйл ажиллагааны хэмжүүр.
- **Гадагшаа чиглэсэн FATS:** тайлант эдийн засгийн ОУ-ын корпорацуудын гадаад хяналттай салбар нэгжүүдийн үйл ажиллагааны хэмжүүр.
- **Дотоод FATS-ийг нэн тэргүүнд тавих нь:** эмхэтгэхэд хялбар бөгөөд GATS-ийн хувьд илүү утга учиртай.
  - **Дотоод FATS:** статистикийн нэгж (харьяат салбар нэгж) = тайлагнах нэгж (харьяат салбар нэгж).
  - **Гадаад FATS:** тайлагнах нэгжээс (харьяат бус эх компани) ялгаатай статистикийн нэгж (харьяат бус салбар нэгж).

FATS-ийн тэргүүлэх хувьсагччууд

- **Борлуулалт эсвэл гарц:** Үйлчилгээний хил дамнасан худалдаатай шууд харьцуулах боломжтой бөгөөд тэр утгаараа FATS-ийн хувьд цуглуулах хамгийн чухал мэдээлэл.
- **Хөдөлмөр эрхлэлт:** салбар нэгжүүдийн хөдөлмөрийн зах зээлд үзүүлэх нөлөөг үнэлэх.
- **Нэмэгдсэн үнэ цэнэ:** салбар компаниас гарсан гарц (нийт гарц нь завсрын хэрэглээг хассан).
- **Бараа, үйлчилгээний экспорт, импорт:** тус тусад нь болон хамааралтай болон хамааралгүй талуудын хооронд тооцоолно.
- **Аж ахуйн нэгжийн тоо:** ангилагч эдийн засагт байгаа нийт пүүсүүдийн тоотой харьцуулах.
- **Улс, аж үйлдвэрийн задаргаа**

Нэмэлт хувьсагчууд

- Нийт санхүүгийн болон санхүүгийн бус хөрөнгө
- Цэвэр үнэ цэнэ: хөрөнгө - өр төлбөр
- Ажилчдын нөхөн олговор
- Судалгаа ба хөгжүүлэлт
- Нийт хөрөнгийн бүрдүүлэлт

3. FATS-ийн улс, үйл ажиллагааны ангилал

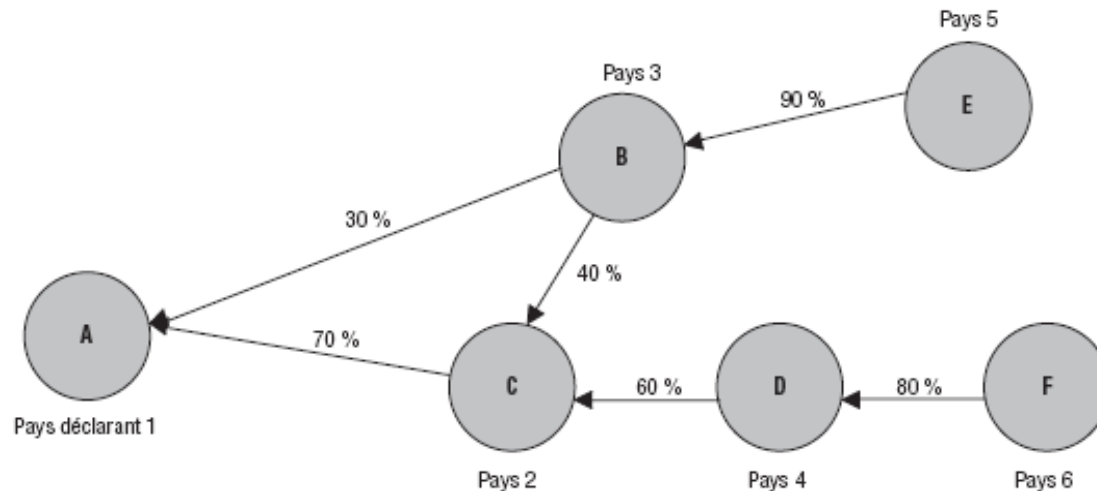
FATS-ийн улс орны ангилал

- **Асуулт нь:** салбар нэгжүүдийн үйлдвэрлэл аль улсад явагддаг вэ? үйлдвэрлэгч салбар нэгжийн эзэн нь аль улс вэ?
- **FATS-ийн хувьд хоёр боломж байдаг:**
  - Гадагшаа чиглэсэн: Шууд хүлээн авагч/эцсийн хүлээн авагч улс.
  - Дотогшоо чиглэсэн: шууд хөрөнгө оруулагч/ Эцсийн хяналтын институцийн нэгж (UCI).
- **MSITS буюу Олон улсын үйлчилгээний худалдааны статистикийн гарын авлагад Гадаад FATS-ийн эцсийн хүлээн авагч улс болоод Дотоод FATS-ийн хувьд UCI-г санал болгодог ороо** Хөрөнгө оруулалтын шууд улсыг ашигладаг ГШХО-ын статистик мэдээллээс ялгаатай. Эцсийн хүлээн авагч улс/UCI илүү утга учиртай:
  - Шууд хөрөнгө оруулалтын салбар нэгжийг хянахад бий болох ашигтай нийцнэ.
  - Шууд эзэмшигчийн улсыг UCI-ийн орон нь тодорхойгүй үед болон ГШХО-ын үзэл баримтлалд нийцүүлэхийн тулд ашиглаж болно.

Тодорхойлолт: гадаад хяналт ба UCI

- **Гадаад хяналт:** Гадны салбар нэгжийн хяналтын институцийн нэгж нь өөр нэг улсын харьяат ба тэрхүү улсад институцийн нэгж нь харьяатыг хянадаг.
- **UCI-ийн тодорхойлолт:** Гадны салбар нэгжийн эцсийн хяналтын институцийн нэгж нь гадны салбар нэгжийн хяналтын гинжин хэлхээг үргэлжлүүлж буй институцийн нэгж бөгөөд энэ нь өөр институцийн нэгжийн хяналтанд байдаггүй.
- **UCI-ийн тухай шийдвэрийг** нэгжийн өмчлөлийн хэлхээг алхам алхмаар авч үзэн, алхам бүрийн хяналтыг тодорхойлох замаар гаргана.

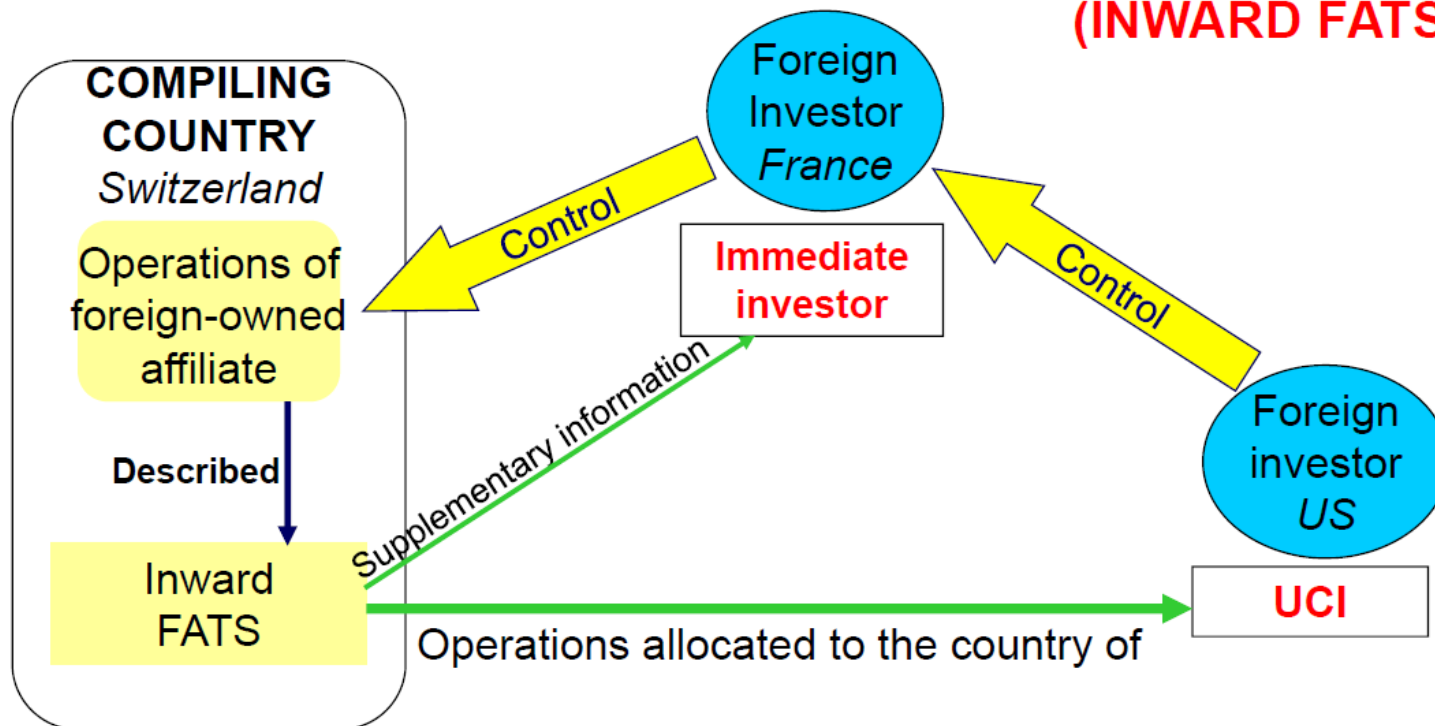
UCI-г хайх нь

- A (улс 1) нь C (улс 2)-ийн шууд (70%) хяналтанд байдаг.
- C-г D (улс 4) шууд удирддаг (60%)
- C нь A-ийн эх бөгөөд D-ийг F шууд хянадаг ба F нь өөр компанийн хяналтанд байдаггүй
- компани ба F (улс 6) нь түүний UCI юм

Дотогшоо чиглэсэн FATS- ийн газарзүйн хамаарал

Foreign-controlled affiliates in the compiling country
(INWARD FATS)

100 хувийн дүрэм

- **Тухайн салбар нэгжийн FATS хувьсагчийг бүхэлд нь эзэмшигч нэг улсад хамааруулах ёстой .**
- Гадны эзэмшлийн хувь хэмжээнд тохируулга хийх ёсгүй.
- Жишээ нь: саналын эрхтэй хувьцааны 65 хувийг гадны иргэд эзэмшдэг дотоодын аж ахуйн нэгж 100 сая ам.доллар экспортлодог. Бүх экспортыг энэхүү гадаадын өмчит үйлдвэрийн экспорт гэж үзэх ба гадаадын эздийн 65 сая ам.долларын хувьцаа гэж үзэхгүй.

Аж үйлдвэр, бүтээгдэхүүний ангилал

- **FATS-ийн хувьсагчдыг үйл ажиллагааны үндсэн дээр ангилах шаардлагатай**
  - Гадны салбар нэгжүүдийг гадаад дахь салбар нэгжүүдийн (ICFA) ISIC ангиллын дагуу үндсэн үйл ажиллагаагаар нь ангилдаг.
  - ICFA-г EBOPS-тэй холбож болно
- **Урт хугацаанд**
  - Борлуулалт, импорт, экспорт зэрэг FATS-ийн хувьсагчдыг мөн **бүтээгдэхүүнээр нь задлах хэрэгтэй**
    - Нийлүүлэлтийн бусад хэлбэрээр үзүүлж буй үйлчилгээний талаарх мэдээлэлтэй харьцуулах нь илүү тохиромжтой
    - GATS хэлэлцээрийн зорилгын хүрээнд бүтээгдэхүүний задаргаа шаардлагатай

4. Мэдээлэл цуглуулах

Хоёр үе шаттай үйл явц

FATS мэдээлэл цуглуулах нь хоёр үе шаттай үйл явц юм:

- Гадны хяналттай аж ахуйн нэгжүүд (дотогшоо чиглэлтэй) болон гадаад дахь салбар нэгжүүдийг (гадагшаа чиглэлтэй) тодорхойлох
- FATS мэдээлэл цуглуулах

Гадны хяналттай аж ахуйн нэгжүүдийг тодорхойлох

Эдгээр нь олонхийн санал хүчинтэй байх шууд хөрөнгө оруулалтын аж ахуйн нэгжүүдийн нэг хэсэг юм.

- **Хэд хэдэн мэдээллийн эх сурвалжийг хослуулах**
  - *Статистикийн бүртгэл: GBR, ГШХО бүртгэл, аж ахуйн нэгжийн бүлгийн бүртгэл*
  - *Судалгаа: бизнесийн судалгаа, ГШХО-ын судалгаа, бизнесийн хүн ам зүйн статистик*
  - *Захиргааны эх сурвалж: НӨАТ-ын бүртгэл, аж ахуйн нэгжийн жилийн тайлан...*
  - *Хэвлэлийн мэдээнд системчилсэн дүн шинжилгээ хийх, интернет*
- **UCI-ийн тодорхойлолтыг эдгээр мэдээллийн нэг буюу хэд хэдэн эх сурвалжид оруулах шаардлагатай :**

Мэдээлэл цуглуулах хоёр үндсэн арга

- **Хоёр үндсэн арга**
  - **Судалгааг ашиглах**
    - Хил дамнасан корпорациудын харьяат салбар нэгжүүдийн дотогшоо чиглэсэн FATS-ийн судалгаа, харьяат толгой компаниудын гадагшаа чиглэсэн FATS-ийн судалгаа
    - Өөр хувилбар: FATS-ийн нэмэлт хуудас бүхий ГШХО-ын судалгаа эсвэл ГШХО-ын хүн амын гадны хяналттай нэг хэсгийн тусдаа судалгаа
  - **Байгаа өгөгдлийг ашиглах**
    - ГШХО аж ахуйн нэгжүүдийн гадны хяналттай нэг хэсгийг тодорхойлох
    - Бүтцийн Бизнесийн Статистик (SBS)-тэй уялдуулах
- **Холимог арга** (дотогшоо чиглэсэн байгаа мэдээлэл, гадагшаа чиглэсэн судалгаа)
- **ГШХО-ын статистик нь түр зуурын хувилбар юм**
  - Үйл ажиллагаа/хөрөнгө оруулагчийн улсаар задаргаатай ГШХО-ын хөрөнгийн статистик
  - Хязгаарлалт: нэвтрэлтийн талаар ойлголт өгдөг боловч үйл ажиллагааны талаар биш

Дотогшоо чиглэсэн FATS

- **Салбар нэгжүүдийг тэдний үйл ажиллагааных нь хувьд шууд судалгаа авах боломжтой**
  - GATS нь ангилагч эдийн засаг дахь үйлчилгээний нийлүүлэлтийн хувьд үүрэг амлалт хүлээсэн тул **цуглуулах хамгийн чухал мэдээлэл.**
  - Харьяат аж ахуйн нэгжүүдийн одоогийн статистикт (бизнесийн статистик болон дотоодын данс) ерөнхийдөө аль хэдийн багтсан байдаг тул **цуглуулахад хялбар мэдээлэл**
- **Судалгаанд хамрагдах зорилтот хүн ам**
  - Өөрсдөө гадаад дахь салбараа хянадаг эсэхээс үл хамааран гадны хяналтад байгаа бүх аж ахуйн нэгж, салбарууд .

Дотогш чиглэсэн FATS-ийн мэдээлэл цуглуулах

- Салбар нэгжүүд нь харьяат аж ахуйн нэгж учраас тэдний үйл ажиллагааг тайлбарлах мэдээллийг **бизнесийн бүтцийн статистик судалгаанаас (SBS)** шууд авах боломжтой.
  - Дотоодын дансны ДНБ-ий тооцооллын хүрээнд мэдээлэл цуглуулдаг.
  - ГШХО-ын судалгааг SBS өгөгдөлтэй нийтлэг ялгагч шинж тэмдгээр холбох.
- Тэргүүлэх хувьсагчдыг (борлуулалт, хөдөлмөр эрхлэлт, нэмүү өртөг, экспорт, импорт, аж ахуйн нэгжийн тоо) үйл ажиллагаагаар нь ангилахад хялбар байдаг.
  - SBS-ийг ашиглах нь орон нутгийн аж ахуйн нэгжүүдийн мэдээлэлтэй нийцэхийг хангаэ мөн харьцуулалтыг хялбар болгодог.
- Шаардлагатай цорын ганц нэмэлт өгөгдөл бол газарзүйн

Гадагш чиглэсэн FATS-ийн мэдээлэл цуглуулах

- **Мэдээллийг шууд цуглуулах боломжгүй**
  - Гадны салбар нэгжүүд нь ангилагч эдийн засгийн гадна байрладаг,
  - Харьяат толгой компаниудын гадаад дахь үйл ажиллагааны талаар судалгаа авах шаардлагатай.
- **Одоо байгаа ГШХО-ын судалгааг ашиглах**
  - 50% -иас дээш бүх хувьцааг тодорхойлох
  - FATS хувьсагчдад зориулсан нэг нэмэлт хуудас
  - Ачааллыг хязгаарладаг (нэг судалгаа)
- **Альтернатив хувилбар болох шинэ судалгаа**
  - гадны хяналттай салбар компаниудад чиглэсэн

Гол асуудлууд

- **Асимметрийн дотогш болон гадагш чиглэсэн FATS**
  - Дотогш чиглэсэн FATS нь OFATS-ээс илүү хялбар бөгөөд ингэснээр илүү бүрэн гүйцэд байдаг
  - Гадагш чиглэсэн FATS-ийг сайжруулахын тулд олон улсын харьцуулалт, зөвлөлдөх үйл явц маш хэрэгтэй
- **Улс дамнасан корпорацийн бүтэц нарийн төвөгтэй байж болно**
  - Нарийн төвөгтэй бүтэц, нарийн хууль эрх зүйн хэлбэрүүд
  - Байгууллагын хурдацтай өөрчлөгдөх бүтэц
  - UCI оролцоо
- **Боломжит шийдлүүд**
  - Бизнес/хэвлэл/интернеттэй шууд харилцах
  - ҮСХ болон Төв банк хоорондын хамтын ажиллагаа
  - Улс хоорондын зөвшилцөл: дотогш болон гадагш чиглэсэн FATS
  - Тодорхой бүртгэлүүдийг ашиглах (жишээ нь, Евро бүлгийн бүртгэл)

5. Улс орнуудын туршлага

ЕХ дахь FATS-ийн эмхэтгэл

- **Нийтлэг эрх зүйн орчин**
  - Европын парламент ба Зөвлөлийн Гадны салбар нэгжүүдийн бүтэц, үйл ажиллагааны талаарх Олон нийтийн статистикийн тухай 2007 оны 6-р сарын 20-ны өдрийн 716/2007 тоот **журам** (ЕС).
  - **FATS-ийн зөвлөмжийн гарын авлага** 2009 оны хэвлэл
- **Заавал дагаж мөрдөх FATS хувьсагч**
  - **Гадагш чиглэсэн FATS:** аж ахуйн нэгжийн тоо, эргэлт, ажил эрхэлж буй хүмүүсийн тоо
  - **Дотогш чиглэсэн FATS:** аж ахуйн нэгжийн тоо, эдийн засгийн эргэлт, ажил эрхэлж буй хүмүүсийн тоо, нэмүү өртөг, биет барааны нийт хөрөнгө оруулалт, боловсон хүчний зардал, үйлдвэрлэлийн өртөг, бараа, үйлчилгээний нийт худалдан авалт, дахин худалдах худалдан авалт, дотоод судалгаа, боловсруулалтын нийт зардал, нийт судалгаа ба хөгжүүлэлт, боловсон хүчин.
  - **Үйл ажиллагаа ба болон түшмүүдээр задаргаа**

ЕХ дахь FATS-ийн эмхэтгэл

- **Хязгаарлалт ба сорилтууд**
  - Томоохон улс дамнасан корпорациудын бүтцийн нарийн төвөгтэй байдал, ил тод байдал, динамик дутмаг байдал,
  - Мэдээллийн бүрэн байдлын асуудлууд: хүн амын хүрээ, түүвэрлэлт, босго, хариу өгөх түвшин, тооцоолол, тооцоолол,
  - Нэгдсэн тайлан (эргэлт, худалдааны хувьсагчид),
  - Нууцлал,
  - Asymmetries Inward vs Outward FATS: олон улсын хамтын ажиллагаа, хөндлөн шалгах нь маш ашигтай.

(2015 оны 01 сарын 30-ны өдрийн “улс дамнасан корпорациудын үйл ажиллагаа- Евростатын арга барил”-аас С Биелецки)

6. Дүгнэлт

FATS-ийн ач холбогдол

- Дэлхийн эдийн засагт улс дамнасан корпорациудын ач холбогдол нэмэгдэж байна.
- Эдгээр улс дамнасан корпорациудын эдийн засгийн үр нөлөөг үнэлэх хэрэгтэй.
- FATS нь үйлчилгээний худалдааг шинжлэхэд онцгой ач холбогдолтой бөгөөд тэдгээрийн ихэнх нь хэрэглэгч болон үйлдвэрлэгчийн хооронд нягт холбоо тогтоох шаардлагатай байдаг.
- Статистикийн агентлагууд болон судалгаанд оролцогчдод нэмэлт зардал гарч байгаа хэдий ч дэлхийн эдийн засгийн даяаршил нь хэд хэдэн улс орнуудыг ийм мэдээлэл боловсруулахад түлхэц болсон.
- FATS эмхэтгэл нь эхлээд дотогш чиглэсэн асуудлууд болон тэргүүлэх хувьсагчдад анхаарлаа хандуулах ёстой. SBS нь ихэнх тохиолдолд өгөгдөл цуглуулах хамгийн хялбар арга байж болох юм.

Анхаарах

- FDIR-д тодорхойлсны дагуу **хяналттай салбар нэгжүүдийг** FATS хамрах ёстой .
- FATS-ийн хувьсагчдыг **бараа, үйлчилгээ** үйлдвэрлэдэг гадны бүх салбар нэгжүүдэд зориулж эмхэтгэсэн байх ёстой.
- FATS-ийн дотогш чиглэлтэй хувьсагчийн газарзүйн хамаарал нь **УСИ-ийн улс** байх ёстой; ГШХО-тай холбоо бий болгоход туслах нэмэлт мэдээлэл болгон анхны гадаад эх компаний улс.

Сануулах

- Гадагш чиглэсэн FATS- ийн газарзүйн хамаарал нь **салбар нэгж байршилд** үндэслэсэн байх ба түүний үйл ажиллагааг тодорхойлно.
- **Үйл ажиллагааны** хувьд эхлээд FATS-ийг эмхэтгэх ба ирээдүйд бүтээгдэхүүний үндсэн дээр (урт хугацааны зорилго) эмхэтгэнэ
- **Тэргүүлэх хувьсагчид**: борлуулалт (эсвэл эргэлт), ажил эрхлэлт, нэмүү өртөг, бараа, үйлчилгээний экспорт, импорт (аль болох тусад нь), аж ахуйн нэгжийн тоо.

Баярлалаа